

РОЗДІЛ 8

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

УДК 343.211

DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-3/79>

ПРИНЦИПИ ВЗАЄМНОЇ ДОВІРИ ТА ВЗАЄМНОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: АНАЛІЗ ПРАКТИКИ СУДУ ЄС

PRINCIPLES OF MUTUAL TRUST AND MUTUAL ENFORCEMENT OF COURT DECISIONS IN EUROPEAN CRIMINAL PROCEEDINGS: AN ANALYSIS OF THE CASE LAW OF THE COURT OF JUSTICE OF THE EU

**Бзова Л.Г., PhD, доцент,
асистент кафедри процесуального права**
Чернівецький національний університету імені Юрія Федьковича

Мамчин М.П., студент IV курсу юридичного факультету
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Судове співробітництво у кримінальних справах ґрунтується на принципі взаємного визнання вироків і судових рішень і включає заходи щодо зближення законодавства держав-членів у кількох сферах. Лісабонський договір створив міцнішу основу для розвитку сфери кримінального правосуддя, надавши нові повноваження Європейському Парламенту. Спочатку принцип взаємної допомоги був у прерогативі держав-членів ЄС, оскільки він забезпечував максимальну повагу до суверенітету кожної держави, адже передбачав застосування національного процесуального законодавства виконуючої держави.

Відповідно до ДФЄС, більшість заходів судового співробітництва у кримінальних справах приймаються в рамках звичайної законодавчої процедури та підлягають судовому контролю з боку Суду Європейського Союзу. Однак, навіть поза особливими рисами, притаманними сфері свободи, безпеки та правосуддя – винятки для Ірландії та Данії (Протоколи № 21 і 22, що додаються до ДФЄС) і привілейована роль, що надається національним парламентам (протоколи № 1 і 2) – сфера судового співробітництва у кримінальних справах, як і співробітництво поліції, не була повністю інтегрована в правову базу Союзу і зберігає деякі особливості до Лісабонського договору.

Як принцип взаємної довіри між державами-членами, так і принцип взаємного визнання мають фундаментальне значення в праві ЄС, оскільки дозволяють створювати і підтримувати територію без внутрішніх кордонів. Зокрема, принцип взаємної довіри вимагає, зокрема, що стосується сфери свободи, безпеки та правосуддя, кожна з цих держав враховувати, за винятком виняткових обставин, що всі інші держави-члени дотримуються законодавства ЄС і, зокрема, визнаних ним основних прав.

Реалізація принципу взаємного визнання рішень у кримінальних справах передбачає, що кожна держава-член має довіру до систем кримінального правосуддя інших держав-членів.

Ключові слова: Суд ЄС, принципи права, міжнародне співробітництво, кримінальне судочинство.

Judicial cooperation in criminal matters is based on the principle of mutual recognition of sentences and judgments and includes measures to approximate the laws of the Member States in several areas. The Lisbon Treaty created a stronger basis for the development of criminal justice by giving new powers to the European Parliament. Initially, the principle of mutual assistance was the prerogative of the EU Member States, as it ensured maximum respect for the sovereignty of each state, as it provided for the application of the national procedural law of the executing state.

According to the TFEU, most judicial cooperation measures in criminal matters are adopted through the normal legislative procedure and are subject to judicial review by the Court of Justice of the European Union. However, even beyond the special features inherent in the area of freedom, security and justice – exceptions for Ireland and Denmark (Protocols 21 and 22 annexed to the TFEU) and the privileged role given to national parliaments (Protocols 1 and 2) – the area of judicial cooperation in criminal matters, like police cooperation, has not been fully integrated into the Union's legal framework and retains some pre-Lisbon Treaty features.

Both the principle of mutual trust between Member States and the principle of mutual recognition are fundamental to EU law, as they allow for the creation and maintenance of a territory without internal borders. In particular, the principle of mutual trust requires, in particular with regard to the areas of freedom, security and justice, that each of these states take into account, except in exceptional circumstances, that all other member states respect EU law and, in particular, the fundamental rights recognised by it.

The implementation of the principle of mutual recognition of criminal judgments presupposes that each Member State has confidence in the criminal justice systems of other Member States.

Key words: EU Court of Justice, principles of law, international cooperation, criminal justice.

У сучасних реаліях принцип взаємної допомоги не відповідає викликам кримінальної юстиції XXI століття в умовах протидії наднаціональній організованій злочинності. Перевірка доручення уповноваженими державними органами іншої країни видається дещо спірною, оскільки така процедура призводить до невинного затягування досудового розслідування. Окрім цього, цей принцип не спроможний подолати розбіжності між національними процедурами держав-членів ЄС, у результаті чого інколи інформація, зібрана запитуючою стороною, не може використовуватися запитуючою стороною, оскільки порядок

збирання такої інформації не відповідає процесуальним вимогам запитуючої сторони [1].

Ступінь взаємного визнання значною мірою залежить від низки параметрів, які включають механізми захисту прав підозрюваних або обвинувачених осіб і загальні мінімальні стандарти, необхідні для полегшення застосування принципу взаємного визнання [4].

З моменту набуття чинності Рамкового рішення 2002/584/ЄС щодо Європейського ордеру на арешт у 2004 році існує велика кількість даних, хоча узгодженість зібраних даних та їх правильне розуміння іноді

є проблематичними. Наприклад, враховуючи статистичну розбіжність між європейськими ордерами на арешт, виданими та виконаними, просте прочитання цифр створило б помилкове враження, що рівень дотримання вимог низький. Це не так, як пояснила Комісія. Крім того, велика кількість національних рішень і рішень Суду ЄС уточнюють певні моменти і показують необхідність можливих доопрацювань.

Європейський ордер на арешт, передбачений цим Рамковим рішенням, є першим конкретним вираженням у кримінальному праві принципу взаємного визнання, який Європейська Рада назвала «наріжним каменем» судової співпраці [3].

Оскільки мета заміни багатосторонньої системи екстрадиції, заснованої на Європейській конвенції про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 року, не може бути достатньою мірою досягнута державами-членами, що діють в односторонньому порядку, і тому, з огляду на її масштаб і наслідки, може бути краще досягнута на рівні Союзу, Рада може вжити заходів відповідно до принципу субсидіарності, викладеного в статті 2 Договору про Європейський Союз і статті 5 Договору про заснування Європейського Співтовариства. Згідно з принципом пропорційності, як зазначено в останній статті, це Рамкове рішення не виходить за рамки того, що є необхідним для досягнення такої мети.

Принцип взаємного визнання ґрунтується на взаємній довірі, що розвивається через цінності спільних цінностей держав-членів, що стосуються поваги до людської гідності, свободи, демократії, рівності, верховенства права та прав людини, так що кожен орган влади може покладатися на те, що інші органи влади застосовують еквівалентні стандарти захисту прав у своїх системах кримінального правосуддя [2].

Рамкове рішення Ради 2008/909/JHA від 27 листопада 2008 року про застосування принципу взаємного визнання до судових рішень у кримінальних справах, що передбачають покарання у вигляді позбавлення волі або заходи, пов'язані з позбавленням волі, з метою їх виконання в Європейському Союзі (ОJ 2008 L 327, с. 27), яке застосовується *mutatis mutandis* до виконання вироків у справах, зазначених у статті 4(6) Рамкового рішення 2002/584, має бути імplementоване державами-членами, як це передбачено статтею 29 Рамкового рішення [10].

Принцип взаємного визнання, який лежить в основі економіки Рамкового рішення 2002/584, означає, що відповідно до статті 1(2) Рамкового рішення, держави-члени в принципі зобов'язані виконувати європейський ордер на арешт. Таким чином, за винятком випадків обов'язкового невиконання, передбачених статтею 3 Рамкового рішення, держави-члени можуть відмовити у виконанні такого ордера лише у випадках, перелічених у статті 4 Рамкового рішення (див. справу C-388/08 Leymann and Pustovarov, C-388/08 PPU, Rep., p. I-8983, п. 51).

Таким чином, обмежуючи ситуації, в яких виконавчий судовий орган може відмовити у виконанні європейського ордера на арешт, таке законодавство лише полегшує видачу запитуваних осіб відповідно до принципу взаємного визнання, встановленого статтею 1(2) Рамкового рішення 2002/584, що є основним правилом, закладеним в останньому.

У рішенні C-388/08 PPU [5] як видно, зокрема, зі статті 1(1) і (2) Рамкового рішення та пунктів 5–7 і 11 Рамкового рішення, метою Рамкового рішення є заміна багатосторонньої системи екстрадиції між державами-членами системою передачі засуджених або підозрюваних осіб між судовими органами з метою приведення у виконання вироку або кримінального переслідування, заснованою на принципі взаємного визнання.

У пункті 6 Рамкового рішення зазначено, що європейський ордер на арешт є першим практичним вираженням

у кримінальному праві принципу взаємного визнання, який Європейська Рада назвала «наріжним каменем» судового співробітництва.

Принцип взаємного визнання, який лежить в основі схеми Рамкового рішення, також означає, згідно зі статтею 1(2), що держави-члени в принципі зобов'язані виконувати європейський ордер на арешт. Вони повинні або можуть відмовити у виконанні такого ордера лише у випадках, перелічених у статтях 3 і 4 Рамкового рішення.

У рішенні C-303/05 [8] вказується, що стосується, з одного боку, вибору 32 категорій злочинів, перелічених у цьому положенні, то, відповідно до принципу взаємного визнання та з огляду на високий рівень довіри і солідарності між державами-членами, Рада мала змогу вважати, що або через їхній характер, або через передбачене максимальне покарання у вигляді щонайменше трьох років позбавлення волі, ці категорії злочинів належать до тих, для яких серйозність шкоди, завданої публічному порядку та громадській безпеці, виправдовує скасування перевірки на предмет подвійної криміналізації. Тому, навіть якщо припустити, що становище осіб, підозрюваних у вчиненні або засуджених за злочини, включені до переліку, наведеного в ч. 2 ст. 2 Рамкового рішення, можна порівняти зі становищем осіб, підозрюваних у вчиненні або засуджених за інші злочини, ніж ті, що перелічені в цьому положенні, ця відмінність у будь-якому випадку є об'єктивно виправданою.

Що стосується, з одного боку, вибору 32 категорій злочинів, перелічених у статті 2(2) Рамкового рішення, то, відповідно до принципу взаємного визнання та з огляду на високий рівень довіри і солідарності між державами-членами, Рада змогла вважати, що або через їхній характер, або через передбачене максимальне покарання у вигляді позбавлення волі на строк не менше трьох років, ці категорії злочинів належать до тих, для яких серйозність шкоди, завданої публічному порядку та публічній безпеці, виправдовує скасування перевірки на предмет подвійної злочинності.

Тому, навіть якщо припустити, що становище осіб, підозрюваних у вчиненні або засуджених за злочини, включені до переліку, наведеного у статті 2(2) Рамкового рішення, можна порівняти зі становищем осіб, підозрюваних у вчиненні або засуджених за інші злочини, ніж ті, що перелічені в цьому положенні, ця різниця в будь-якому випадку є об'єктивно виправданою.

Що стосується, з іншого боку, того факту, що недостатня точність у визначенні категорій злочинів, про які йдеться, могла б призвести до змагального застосування Рамкового рішення в різних національних правових системах, достатньо зазначити, що його метою не є гармонізація матеріального кримінального законодавства держав-членів, і що жодне положення розділу VI Договору про ЄС, Статті 34 та 31 яких були визначені як правова основа для цього рамкового рішення, не ставлять застосування європейського ордера на арешт у залежність від гармонізації кримінальних законів держав-членів, що стосуються цих злочинів (див., за аналогією, зокрема, Об'єднані справи C-187/01 та C-385/01 Gözütok and Brügge [2003] ECR I-1345, параграф 32 та справа C-467/04 Gasparini and Others [2006] ECR 2006. I-9199, п. 29).

Стаття 28 Рамкового рішення Ради 2008/909/JHA від 27 листопада 2008 року про застосування принципу взаємного визнання до рішень у кримінальних справах про призначення покарання у вигляді позбавлення волі або заходів позбавлення волі з метою їх виконання в Європейському Союзі (ОJ 2008 L 327, п. 27) під назвою «Перехідне положення» передбачає:

«1. Заяви, що надійшли до 5 грудня 2011 року, продовжують регулюватися відповідно до чинних нормативно-правових актів про переведення засуджених осіб. Заявки, отримані після цієї дати, регулюються правилами, при-

йнятими державами-членами відповідно до цього Рамкового рішення.

2. Однак будь-яка держава-член може при прийнятті цього Рамкового рішення зробити заяву, що в ситуаціях, коли остаточне рішення було винесено до зазначеної дати, вона продовжуватиме, як держава, що видає та виконує, застосовувати існуючі правові інструменти щодо переведення засуджених осіб, які застосовувалися до 5 грудня 2011 року. Якщо така заява зроблена, ці інструменти застосовуються в таких ситуаціях по відношенню до всіх інших держав-членів, незалежно від того, зробили вони таку ж заяву чи ні. Ця дата може бути не пізніше 5 грудня 2011 року. Ця заява має бути опублікована в Офіційному віснику Європейського Союзу. Декларація може бути відкликана в будь-який момент» [9].

Стаття 6 Закону про капітуляцію від 29 квітня 2004 року (Stb. 2004, No 195), яка транспонує в законодавство Нідерландів Рамкове рішення 2002/584, у варіанті, що діяв до набрання чинності Нідерландами положень про імплементацію Рамкового рішення 2008/909 («OLW»), передбачала:

«1. Видача громадянина Нідерландів може бути санкціонована в тій мірі, в якій це вимагається для цілей кримінального розслідування проти нього і в тій мірі, в якій на думку виконавчого органу гарантується, що, якщо він засуджений в державі-члені, що видає вирок, до покарання у вигляді позбавлення волі з виконанням за дії, щодо яких може бути дозволена видача, він зможе відбувати це покарання в Нідерландах.

2. Видача громадянина Нідерландів не може бути санкціонована, якщо це вимагається з метою виконання покарання у вигляді позбавлення волі, призначеного йому остаточним рішенням суду.

3. У разі відмови у видачі суду, що ґрунтується виключно на положеннях пункту 2 статті 6 ..., прокуратура повідомляє судовий орган, який видав рішення, про те, що він готовий взяти на себе виконання рішення відповідно до процедури, встановленої статтею 11 Конвенції про передачу засуджених осіб [підписаної у Страсбурзі 21 березня 1983 року], або на підставі іншої застосовної конвенції.

4. Прокуратура повинна негайно інформувати нашого міністра про будь-яку відмову здатися, повідомлену разом із заявою, зазначеною в пункті 3, про те, що Нідерланди готові взяти на себе виконання іноземного судового рішення.

5. Пункти 1–4 також застосовуються до іноземного громадянина, який має безстроковий дозвіл на проживання, у тій мірі, в якій він може бути притягнутий до відповідальності в Нідерландах за дії, на яких ґрунтується європейський ордер на арешт, і в тій мірі, в якій на його думку можна передбачити, що він не втратить право на проживання в Нідерландах внаслідок вироку або заходу, винесеного проти нього після капітуляції».

У зв'язку з цим, перш за все, зі статті 1(2) Рамкового рішення 2002/584 випливає, що вона закріплює принцип, згідно з яким держави-члени повинні впроваджувати будь-який ЕАВ на основі принципу взаємного визнання та відповідно до положень цього рамкового рішення. За винятком виняткових обставин, судові органи, що виконують зобов'язання, можуть, як уже постановив Суд, відмовити у виконанні такого ордера лише у вичерпно перелічених випадках невиконання, передбачених цим рамковим рішенням, і виконання ЕАВ може підлягати лише одній із обмежувальних умов, викладених у цьому рамковому рішенні (див., з цього приводу, рішення від 5 квітня 2016 року, *Aranyosi and Căldăraru*, C-404/15 та C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, пункти 80 та 82 та цитована судова практика). Отже, в той час як виконання ЕАВ є принципом, відмова від виконання задується як виняток, який повинен тлумачитися строго.

В об'єднаних справах C-404/15 та C-659/15 PPU [7] зазначається, що попередньо слід мати на увазі, що метою Рамкового рішення, як це впливає, зокрема, зі статті 1(1) і (2) та її пунктів 5 і 7, полягає в заміні багатосторонньої системи екстрадиції, заснованої на Європейській конвенції про екстрадицію від 13 грудня 1957 року, системою видачі між судовими органами засуджених або підозрюваних осіб з метою виконання вироків або судового переслідування. Остання система ґрунтується на принципі взаємного визнання.

Таким чином, Рамкове рішення має на меті, шляхом запровадження нової, спрощеної та ефективнішої системи видачі осіб, засуджених або підозрюваних у порушенні кримінального законодавства, полегшити та прискорити судову співпрацю з метою сприяння досягненню мети, яку приписують Союзу, перетворення на сферу свободи, безпеки та правосуддя, заснованої на високому ступені довіри, яка повинна існувати між державами-членами (див. рішення у справі *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, параграф 37; рішення у *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, параграф 35; та *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, параграф 28).

Принцип взаємного визнання, на якому ґрунтується європейська система ордерів на арешт, також ґрунтується на взаємній довірі між державами-членами в тому, що їхні національні правові системи здатні забезпечити рівноцінний та ефективний захист основних прав, визнаних на рівні ЄС, зокрема в Хартії (див., з цього приводу *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, параграф 50, і, за аналогією, щодо судового співробітництва у цивільних справах, рішення в *Aguirre Zarraga*, C-491/10 PPU, EU:C:2010:828, параграф 70).

У сфері, охопленій Рамковим рішенням, принцип взаємного визнання, який, як очевидно, зокрема, з пункту 6 преамбули цього рамкового рішення, є «наріжним каменем» судового співробітництва у кримінальних справах, застосовується у статті 1(2) Рамкового рішення, згідно з якою держави-члени в принципі зобов'язані виконувати європейський ордер на арешт (див., з цього приводу, рішення у справі *Ланігана*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, параграф 36 та цитована судова практика).

Різні рамкові рішення, що реалізують принцип взаємного визнання остаточних судових рішень, не розглядають комплексно питання про судові рішення, винесені за підсумками судового розгляду, на якому відповідна особа не була присутня особисто. Таке різноманіття може ускладнити роботу практиків та стати на заваді судовій співпраці [6].

[...] Рамкове рішення 2002/584/ІНА ... дозволяє виконавчому органу вимагати від органу, що його видає, надання гарантій, які вважаються достатніми для забезпечення того, що особа, яка є предметом європейського ордера на арешт, зможе вимагати повторного розгляду справи в державі-члені, що видала рішення, і бути присутньою під час винесення судового рішення. Достатність такої гарантії залишається на розсуд виконавчого органу, і тому важко точно знати, коли може бути відмовлено у примусовому виконанні.

Тому необхідно передбачити чіткі та загальні підстави для невизнання рішень, які були винесені за результатами судового розгляду, на якому відповідна особа не була присутня особисто. Метою цього Рамкового рішення є уточнення визначення тих загальних підстав, які дозволяють органу, що виконує рішення, виконувати рішення, незважаючи на відсутність відповідної особи на судовому розгляді, з повним дотриманням прав особи на захист. Це Рамкове рішення не має на меті регулювати форми та методи, включаючи процедурні вимоги, які використовуються для досягнення результатів, зазначених у цьому Рамковому рішенні, що є питанням національного законодавства держав-членів.

З обох пунктів (2) до (4) і статті 1 Рамкового рішення 2009/299 стає очевидним, що законодавчий орган ЄС мав на меті, ухваливши його, полегшити судову співпрацю в кримінальних справах шляхом покращення взаємного визнання судових рішень між державами-членами шляхом узгодження підстав для невизнання рішень, винесених після судового розгляду, на якому відповідна особа не була присутня особисто. Як підкреслюється, зокрема, у пункті (4), законодавець Союзу намагався, визначаючи ці загальні підстави, надати можливість «виконавчому органу виконувати рішення, незважаючи на відсутність відповідної особи на судовому розгляді, при повній повазі прав особи на захист».

Отже, дозволити державі-члену покладатися на статтю 53 Хартії для того, щоб передати особи, засудженої *in absentia*, залежала від умови, яка не викладена в Рамковому рішенні 2009/299, що вирок може бути переглянуто в державі-члені, яка видає вирок, щоб уникнути порушення права на справедливий суд і права на захист, гарантовані конституцією виконуючої держави-члена, ставлячи під сумнів однаковість стандарту захисту основних прав, визначеного цим рамковим рішенням, призвело б до порушення принципів довіри та взаємного визнання, які воно прагне посилити, і, отже, до компромісу щодо ефективності цього рамкового рішення.

Що стосується контексту статті 15(1) Рамкового рішення, то з усталеної прецедентної практики Суду ясно, що принцип взаємного визнання, який становить «наріжний камінь» судової співпраці, передбачає, відповідно до статті 1(2) Рамкового рішення, зобов'язання держав-членів виконання європейський ордер на арешт. Таким чином, вони можуть відмовити у виконанні такого ордеру лише у випадках невиконання, передбачених статтями 3, 4 і 4а Рамкового рішення, і можуть підпорядковувати його виконання лише умовам, визначеним у його статті 5 (див., з цього приводу, рішення у справах *West*, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, пункт 55; *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, параграф 38; C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, пункт 36).

Отже, враховуючи, з одного боку, центральне місце зобов'язання виконати європейський ордер на арешт у системі, встановленій Рамковим рішенням, а з іншого боку, відсутність у ньому будь-якої прямої вказівки на обмеження терміну дії цього зобов'язання, правило, викладене в частині 1 статті 15 Рамкового рішення, не можна тлумачити як таке, що після закінчення строку, встановленого статтею 17 Рамкового рішення, виконуючий судовий орган більше не може приймати рішення про виконання європейського ордеру на арешт або що виконуюча держава-член більше не буде зобов'язана продовжувати процедуру його виконання.

Таке тлумачення підтверджується тим фактом, що законодавець ЄС чітко передбачив у статті 17(7) Рамкового рішення ситуацію, коли держава-член не може дотримуватися строків, встановлених у статті 17, не передбачивши, що виконуючий судовий орган більше не зможе приймати рішення про виконання європейського ордеру на арешт або що зобов'язання продовжувати виконання європейського ордеру на арешт буде існувати видалено в цьому випадку. Стаття 17(7) Рамкового рішення також посиляється на виникнення однієї або кількох «затримок у виконанні», таким чином показуючи, що законодавча влада ЄС вважала, що, якщо ці часові обмеження не були дотримані, виконання європейського ордеру на арешт відкладено, а не відмінено.

Таким чином, запобігаючи зменшенню дії європейських ордерів на арешт і затримці виконання цих ордерів із залученням більш складних процедур, тлумачення статей 15 і 17 Рамкового рішення, згідно з якими рішення про виконання європейського ордеру на арешт може бути прийняте навіть після закінчення терміну, встановленого в останній статті, лише полегшує видачу запитуваних осіб відповідно до принципу взаємності. визнання, викладене в статті 1(2) Рамкового рішення, яке є основним правилом, встановленим останнім (див., за аналогією, рішення у справах *Wolzenburg*, C-123/08, EU:C:2009:616, пункт 59, і *West*, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, пункт 62). Крім того, протилежне тлумачення статей 15 і 17 Рамкового рішення, ймовірно, сприяло б затягуванню практики, спрямованої на запобігання виконанню європейських ордерів на арешт.

Для того, щоб переконатися, що це справді так, виконавчий судовий орган повинен буде провести спеціальне дослідження даної ситуації, беручи до уваги всі відповідні елементи, щоб оцінити виправданість тривалості процедури, зокрема можливу пасивність органів відповідних держав-членів і, у відповідних випадках, внесок запитуваної особи в цю тривалість. Покарання, якому ця особа піддається або оголошене щодо неї у зв'язку з діями, які виправдали видачу європейського ордеру на арешт, суб'єктом якого є запитувана особа, а також наявність ризику втечі, також повинні бути взяті до уваги.

У цьому контексті той факт, що запитувана особа перебувала під вартою протягом загального періоду, який значно перевищує строки, встановлені статтею 17 Рамкового рішення, також має значення, оскільки ці строки є в принципі достатніми, враховуючи, серед іншого, важливу роль принципу взаємного визнання в системі, встановленій Рамковим рішенням, для проведення перевірок виконавчим судовим органом перед стратою європейця доручення та прийняти рішення про виконання такого доручення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Климкевич Р.А. Проблемні аспекти взаємного визнання доказів у межах ЄС. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/123456789/0/337711/%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BC%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87.pdf>
2. Concluziile Consiliului privind recunoaşterea reciprocă în materie penală „Promovarea recunoaşterii reciproce prin sporirea încrederii reciproce” (2018/C 449/02) URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XG1213\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XG1213(02))
3. Decizia-cadru a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare şi procedurile de predare între statele membre (2002/584/JAI) URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32002F0584>
4. Directiva 2010/64/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare şi traducere în cadrul procedurilor penale. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010L0064>
5. Hotărârea Curţii (Camera a treia) din 1 decembrie 2008 (cererea de pronunţare a unei hotărâri preliminare formulată de Korkein oikeus – Finlanda) URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A62008CA0388&qid=1741630527739>
6. Hotărârea Curţii (Marea Cameră) din 26 februarie 2013. Stefano Melloni împotriva Ministerio Fiscal. Cauza C-399/11. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=ecli%3AECLI%3AEU%3AC%3A2013%3A107>
7. Hotărârea Curţii (Marea Cameră) din 5 aprilie 2016. Pál Aranyosi şi Robert Căldăraru. Cauzele conexate C-404/15 şi C-659/15 PPU. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=ecli%3AECLI%3AEU%3AC%3A2016%3A198>
8. Hotărârea Curţii (Marea Cameră) din data de 3 mai 2007. Advocaten voor de Wereld VZW împotriva Leden van de Ministerraad. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A62005CJ0303&qid=1741630317156>
9. Judgment of the Court (Fifth Chamber) of 29 June 2017. Daniel Adam Popławski. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:62015CJ0579>
10. Judgment of the Court (Grand Chamber) of 6 October 2009. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62008CJ0123>